

วิธีการที่เหมาะสมในการผลิตโคนมเพศผู้เป็นโคขุน : I. ชนิดของอาหาร
หยาบและระดับโปรตีนในอาหารชั้นที่เหมาะสม

APPROPRIATE METHODS FOR FINISHING DAIRY BEEF CATTLE :

I. SUITABLE ROUGHAGES AND PROTEIN LEVELS IN
CONCENTRATE

พิสุทธิ์ เนียมทรัพย์ อнуชา สิริ ปราโมช สีตะโกเศศ สมปอง สรวมศิริ
PISOOT NIUMSUP ANUCHA SIRI PRAMOT SEETAKOSES
SOMPONG SRUAMSIRI

ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์
คณะผลิตกรรมการเกษตร
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การทดลองขุนลูกโคนมเพศผู้ลูกผสมพันธุ์โฮลสไตน์ฟรีเชียน อายุ 120 วัน จำนวน 24 ตัว โดยอาหารหยาบต่างกัน 2 ชนิดคือหญ้าสดและฟางข้าวหมักยูเรีย และอาหารชั้นระดับโปรตีนแตกต่างกัน 3 ระดับ คือ 12, 14 และ 16 เปอร์เซ็นต์ โดยวางแผนแบบ 2x3 Factorial Experiment ในการทดลองแบบสุ่มตลอด (Completely Randomized Design) ทำการขุนเป็นระยะเวลา 266 วัน พบว่าโคที่กินฟางข้าวหมักยูเรียเป็นแหล่งอาหารหยาบมีการเจริญเติบโตดีกว่าโคที่ได้รับหญ้าสด(479.61 และ 330.51 กรัม/ตัว/วัน ตามลำดับ) ขณะที่โคที่กินอาหารชั้นระดับโปรตีนต่างกัน 3 ระดับ คือ 12, 14 และ 16 เปอร์เซ็นต์ จะมีอัตราการเจริญเติบโตไม่แตกต่างกัน (449.72, 378.29 และ 387.18 กรัม/ตัว/วัน ตามลำดับ) ปริมาณการกินอาหารชั้นจะแตกต่างกันไม่มากนักถึงแม้ว่าระดับโปรตีนจะแตกต่างกัน แต่ปริมาณการกินอาหารหยาบแตกต่างกันอย่างเด่นชัดโดยโคที่กินฟางข้าวหมักยูเรียมีปริมาณการกินอาหารหยาบเมื่อคิดเป็นวัตถุแห้ง 2.65 กก./ตัว/วัน มากกว่าโคที่ขุนด้วยหญ้าสด ซึ่งมีปริมาณการกินเพียง 1.73 กก./ตัว/วัน ลักษณะและส่วนประกอบของซากโคเมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันเมื่อได้รับอาหารหยาบ และระดับโปรตีนในอาหารชั้นต่างกัน สรุปได้ว่าการทดลองครั้งนี้การใช้

ฟางหมักยูเรียเป็นแหล่งอาหารหยาบในการขุนโคนมเพศผู้ให้ผลดีกว่าการใช้หญ้าสดในแง่การเจริญเติบโตของโค เนื่องจากปริมาณการกินอาหารหยาบของโคที่เลี้ยงด้วยฟางหมักยูเรียมากกว่าอย่างเด่นชัด และการใช้ฟางหมักยูเรีย ทำให้ตัวโคสะอาดและพื้นคอกสะอาด จึงไม่ทำให้เกิดความเครียดมาก ในขณะที่เลี้ยงด้วยหญ้าสดอุจจาระโคมีลักษณะเหลวมาก ทำให้พื้นและตัวโคสกปรกมากเกินไป

Abstract

Twenty four Holstein Friesian crossbred male calves at the age of 4 months were used in this experiment. They were allocated into 6 treatment combinations of 2 x 3 Factorial Experiment in Completely Randomized Design with 2 sources of roughage (green grasses and urea-treated rice straw) and 3 levels of protein in concentrate (12, 14 and 16 percent). The period of finishing these calves were 38 weeks. It was found that calves fed with urea-treated rice straw had higher growth rate than calves fed with green grasses (479.61, vs 330.51 g/hd/d). Meanwhile calves fed with 12, 14 and 16 percent of protein in concentrate did not show significantly different in growth performance (449.72, 578.29 and 387.18 g/hd/d respectively). There were slightly different in concentrate consumption between calves fed with 3 levels of protein. However, the dry matter intake of calves fed with urea-treated rice straw was higher than those fed with green grasses (2.65 kg/hd/d vs 1.73 kg/hd/d). The carcass characteristics and compositions of cattle at the end of finishing period were not different between treatments.

คำนำ

ความต้องการบริโภคเนื้อโคขุนคุณภาพดีในประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งมักจะเป็นเนื้อโคที่สั่งจากต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย แต่ราคามักร昂แพง จึงเกิดธุรกิจการขุนโคขึ้นในประเทศไทย ซึ่งทำกันมากในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ปัญหาที่พบในขณะนี้ก็คือการขาดแคลนโคที่ดีเพื่อนำมาขุน เนื่องจากลูกโคนมเพศผู้ไม่เป็นที่ประสงค์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม จึงมีราคาถูกและหาได้ง่าย การนำมาขุนทดแทนพันธุ์โคเนื้อ